

Mèo Vạc, ngày 28 tháng 9 năm 2017

KẾ HOẠCH

Truyền thông hưởng ứng “Ngày thế giới phòng, chống bệnh Dại – Ngày 28/9” huyện Mèo Vạc năm 2017

Căn cứ Công văn số 167/KH-SYT, ngày 15/9/2017 của Sở Y tế Hà Giang về việc Triển khai hoạt động hưởng ứng “Ngày thế giới phòng, chống bệnh Dại – Ngày 28/9” tỉnh Hà Giang năm 2017;

Trung tâm Y tế huyện Mèo Vạc xây dựng Kế hoạch truyền thông hưởng ứng “Ngày thế giới phòng, chống bệnh Dại – Ngày 28/9” huyện Mèo Vạc năm 2017 cụ thể như sau:

I. MỤC TIÊU

1. Mục tiêu chung

Nâng cao nhận thức cho cộng đồng, tạo sự hưởng ứng và tham gia tích cực của cộng đồng trong phòng, chống bệnh Dại, đồng thời tăng cường sự phối kết hợp giữa Ngành Y tế và Nông nghiệp phát triển Nông thôn trong kiểm soát và không ché bệnh dại.

2. Mục tiêu cụ thể

- 100% xã, thị trấn trên địa bàn huyện triển khai hoạt động tuyên truyền hưởng ứng “Ngày thế giới phòng, chống bệnh Dại – Ngày 28/9”

- Phối hợp với các cơ quan, ban ngành đoàn thể huyện, xã, thị trấn tổ chức truyền thông qua các phương tiện thông tin đại chúng, trực tiếp truyền thông qua các buổi họp thôn bản, các phiên chợ

II. NỘI DUNG TRUYỀN THÔNG

Bệnh dại và các biện pháp phòng, chống – “Không có bệnh dại vào năm 2030”; chủ trương tiêm miễn phí vắc xin huyết thanh dại cho trẻ dưới 6 tuổi và người nghèo của UBND tỉnh Hà Giang.

III. THỜI GIAN, ĐỊA ĐIỂM

1. Thời gian: từ ngày 27/9 – 29/9/2017.

2. Địa điểm: Tổ chức truyền thông 18/18 xã, thị trấn

IV. KÍNH PHÍ

Tuyến huyện kinh phí truyền thông lồng ghép các chương trình mục tiêu y tế Quốc gia năm 2017.

Các xã, thị trấn xin kinh phí hỗ trợ của UBND các xã, thị trấn

V. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Phòng truyền thông GDSK phối hợp với Khoa KSDB – HIV/AIDS chuẩn bị các nội dung bài truyền thông, tài liệu truyền thông, phân bổ về các xã, thị trấn. Cử cán bộ tham gia các buổi truyền thông tại huyện, xã, thị trấn.

Treo băng zôn “**NGƯỜI BỊ CHÓ MÈO CĂN PHẢI ĐI TIÊM VẮC XIN
PHÒNG DẠI CÀNG SỐM CÀNG TỐT**” tại cổng TTYSY huyện.

2. Trạm y tế xã, thị trấn, PKĐKKV

- Tiếp nhận tài liệu truyền thông do huyện cấp, phối hợp với các cơ quan, ban ngành đoàn thể xã, thị trấn tổ chức truyền thông qua các phương tiện thông tin đại chúng, trực tiếp truyền thông qua các buổi họp thôn bản, các phiên chợ.

- Sau khi kết thúc đợt truyền thông gửi báo cáo về trung tâm Y tế huyện (Phòng truyền thông GDSK) trước ngày 05/10/2017 để tổng hợp báo cáo Sở Y tế và Viện Vệ sinh dịch tễ Trung ương.

Trên đây là kế hoạch truyền thông hưởng ứng “Ngày thế giới phòng, chống bệnh Đại – Ngày 28/9” huyện Mèo Vạc năm 2017. Trung tâm Y tế huyện Mèo Vạc yêu cầu các Khoa, phòng liên quan, trạm Y tế xã, thị trấn, PKĐKKV triển khai thực hiện./.

Nơi nhận:

- Ban Giám đốc;
- Khoa KSDB & HIV/AIDS;
- Trạm Y tế các xã, TT, PKĐKKV;
- Lưu: VT

KT.GIÁM ĐỐC

PHÓ GIÁM ĐỐC

Nguyễn Cao Tài

Những điều cần biết về bệnh dại

Khi bị chó, mèo dại hoặc nghi dại cắn, phải rửa thật kỹ vết thương bằng nước xà phòng đặc, nước muối, dội nước nhiều lần để sát khuẩn và làm giảm đến mức tối thiểu lượng virus còn lại ở vết thương. Sau đó, phải bôi chất sát khuẩn như cồn, cồn iốt đậm đặc.

Không nên làm dập nát vết thương để tránh tình trạng virus xâm nhập nhanh hơn. Sau khi rửa vết thương, phải đến các điểm tiêm phòng dại để thay thuốc chuyên khoa khám và có biện pháp điều trị dự phòng cụ thể cho từng trường hợp.

1. Bệnh dại diễn tiến như thế nào?

Người bị con vật nhiễm virus dại cắn sẽ ủ bệnh trong 2-8 tuần lễ (có thể chỉ khoảng 10 ngày nhưng cũng có thể kéo dài 1 năm, thậm chí lâu hơn). Thời gian ủ bệnh tùy thuộc vào vị trí vết cắn và số lượng virus xâm nhập cơ thể qua vết cắn. Cơn dại bắt đầu với cảm giác sợ hãi, đau đầu, sốt, khó chịu và cảm giác dị thường liên quan đến vết thương do súc vật cắn. Mỗi khi nhìn thấy nước hoặc uống nước, cơ nuốt co thắt làm cho bệnh nhân sợ hãi. Sau đó, bệnh tiến triển đến liệt, có cơn điên cuồng hoặc co giật. Bệnh thường kéo dài từ 2 đến 6 ngày, đôi khi lâu hơn. Nạn nhân chết do liệt cơ hô hấp. Tất cả những bệnh nhân đã lên cơn dại đều tử vong.

2. Ở chúa virus dại ở đâu?

Các loài thú ăn thịt hoang dã và súc vật nuôi trong nhà (chó, cáo, chó sói, chồn, mèo...) đều có thể là ổ chứa virus dại. Ở Trung và Nam Mỹ có đàn dơi hút máu, đàn dơi ăn hoa quả và dơi ăn côn trùng cũng bị nhiễm virus dại. Ở nước ta, ổ chứa virus dại chủ yếu là chó nuôi, sau đó là mèo nuôi.

Những súc vật khác như: trâu, bò, lợn, thỏ, sóc, chuột... cũng có thể bị nhiễm virus dại (hiếm gặp). Người bị chúng cắn vẫn phải đi khám để tiêm vacxin nếu nghi ngờ súc vật đó bị dại.

3. Tại sao người lại bị bệnh dại? Người bị bệnh dại có thể truyền bệnh sang người khác không?

Người mắc bệnh dại là do virus dại từ nước dãi của súc vật nhiễm bệnh truyền vào cơ thể qua vết cắn (hoặc vết cào, vết rách, xước trên da, thậm chí qua niêm mạc còn lành lặn). Sự lây truyền bệnh dại từ người sang người có thể xảy ra nếu trong nước dãi của người bị bệnh có virus dại. Gần đây, một số tài liệu công bố là có những trường hợp lây do ghép giác mạc của người bị chết vì bệnh dại (mà trước đó không chẩn đoán được).

4. Trong trường hợp nào, người bị súc vật cắn phải đi tiêm phòng dại ngay?

* Phải đi tiêm phòng dại ngay trong các trường hợp sau:

- Con vật lên cơn dại hoặc nghi dại.

- Vết cắn gần thần kinh trung ương như thân, đầu, mặt, cổ, đầu chi, bộ phận sinh dục và nhiều vết cắn nguy hiểm.

- Không theo dõi được con vật.

5. Trường hợp nào chỉ cần theo dõi chó, mèo và theo dõi trong bao lâu?

Nếu vết cắn, liếm rất nhẹ và xa thần kinh trung ương và tại thời điểm cắn người, con vật đó vẫn sống bình thường, hoàn toàn không có biểu hiện nghi ngờ dại thì không cần tiêm phòng. Tuy nhiên, phải theo dõi con vật 10-15 ngày. Trong thời gian đó, nếu thấy con vật có biểu hiện không bình thường như: ốm, bỏ ăn, chêt, mất tích, bán hoặc mổ thịt... thì phải đi tiêm phòng dại ngay. Nếu sau 15 ngày kể từ khi cắn người mà con vật vẫn sống bình thường thì không cần tiêm phòng.

6. Khi tiêm vacxin phòng dại, cần lưu ý những gì?

Vacxin phòng dại có thể gây một số phản ứng nhẹ tại chỗ tiêm như ngứa, tấy đỏ... nhưng vài ngày sau sẽ hết. Những người có cơ địa dị ứng, bệnh mãn tính hay nghiện rượu có thể bị sốt nhẹ, nhức đầu, buồn nôn, chóng mặt (thường xảy ra sau mũi tiêm thứ 3 trở đi).

Tuy nhiên, tỷ lệ người có những phản ứng phụ nói trên rất thấp, khoảng 1-2 phần vạn. Khi có các triệu chứng nêu trên, bệnh nhân phải báo cho bác sĩ ở phòng tiêm để có biện pháp xử lý kịp thời.

7. Làm thế nào để phòng bệnh dại?

- Hạn chế nuôi chó. Chó nuôi phải xích, nhốt, chó ra đường phải rọ mõm.

- Tiêm phòng dại cho 100% chó, mèo nuôi.

- Diệt hết chó chạy rông, chó vô chủ. Tại nơi có chó, mèo dại phải diệt hết đàn chó, mèo đã tiếp xúc với con vật bị dại. Nghiêm cấm bán chó, mèo nơi đang có dịch dại sang nơi khác để hạn chế lây lan dịch.

- Người bị chó, mèo dại, nghi dại cắn hoặc tiếp xúc phải đi tiêm phòng dại càng sớm càng tốt.

- Bất cứ ai bị nhiễm virus dại cũng cần đi tiêm vacxin và huyết thanh kháng dại để điều trị dự phòng.

*Hoàng Nhì
TTYT huyện Mèo Vạc*